עסקים

חרם מועיל מאוד

בעיתונות הישראלית מופיע המיליארדר הבריטי כאיש אמיץ, המעז להיאבק בחרם הערבי. כוונתו האמיתית שונה לחלוטין: הוא רוצה בחרם!

רולן („הקטן") ראולנד החליט להיפסר משותפיו הכוויתים, ולקנות בזול את מניותיהם בחברת הענק לונהרו שבשליטתו. אך הכוויתים — השייח' סבאח אל־סבאח

איש־עסקים ראולנד
עיתוי לא מוצלח

ושני בניו, בני המישפחה השלטת — לא נטו לוותר על חלקם בחברה הגדולה והמצליחה.

סילוק הכוויתים נעשה חיוני במיוחד כאשר נשקפה לראולנד הסכנה ששותפיו יצליחו לגייס בעלי־מניות אחרים בחברה, ולהשיג רוב נגדו באסיפת בעלי־המניות של לונהרו. באסיפה זו מבקש ראולנד להגדיל את נפח האשראי של החברה ממיליארד למיליארד וחצי לירות שטרלינג. הכוויתים — כמו גם לא מעט מהשותפים הבריטים — מתנגדים לתוכניות הגראנדיוזיות של ראולנד.

ואז צץ במוחו של ראולנד רעיון גאוני: הכוויתים לא יוכלו להמשיך את שותפותם בחברה המנהלת עסקים עם ישראל. חברה כזאת תיכנס לרשימת החרם הערבי, ועל הכוויתים יהיה למכור מיד את מניותיהם — ובזול.

הכוויתים לא נבהלו. אלא שבדעתו של ראולנד לא עלה להשקיע באמת בישראל. לו היה די בפירסומים על כוונה כזאת, כדי להבהיל את הכוויתים, ואכן, איש־העסקים המפולפל מצא בעיתונות הישראלית שותפה נאמנה.

ראולנד נולד בהודו לאב גרמני ולאם אנגליה. שמו היה ארי־יו פורהוס. המישפחה עקרה לגרמניה לפני מילחמת העולם השניה, ושם, בהיותו בן 15, הצטרף ראולנד להיטלר־יוגנד. אחר־כך עקרה המישפחה לאנגליה, ובמילחמת העולם השניה התגייס ראולנד לחיל־הרפואה הבריטי. אחרי המילחמה הקים את לונהרו שהתפתחה והפכה חברת־ענק רב־לאומית.

את קפיצתה הגדולה קדימה עשתה לונהרו כאשר ניהלה עסקים עם רודזיה הגזענית, כשהיא שוברת את החרם שהטילה הממשלה הבריטית על הסחר עם הלבנים ברודזיה. לחברה יש רשת מסועפת של עסקים ביבשת השחורה, והיא עוסקת בעיקר בסחר בחומרי־גלם.

פגישות עם שרים. לבני מישפחת המלוכה הכוויתית, באמצעות חברת גולף־פישריס שבבעלותם, יש מניות בסך 40 מיליון לירות שטרלינג בחברה. מניות אלה מקנות לכוויתיים 15% מכוח ההצבעה. מכיוון שרבים ממחזיקי המניות הבריטיים תומכים בהם, נוצר מתח רב בינם ובין ראולנד גבה־הקומה, המכונה באירוניה „הקטן".

עד מהרה גילה ראולנד שדי בביקור קצר בישראל, ובדיבורים אמיצים נגד החרם הערבי, כדי לקנות את אהדת העיתונות בישראל, ולזכות בפגישות עם שר־התעשייה־והמיסחר גדעון פת, ועם שר־האנרגיה־והתשתית יצחק ברמן.

בעיתונות הישראלית לא מזכירים אפילו ברמז את הסיכסוך שבין ראולנד ושותפיו הכוויתים, סיכסוך שאין לו שום קשר לישראל. העיתונות המקומית משרתת את ראולנד הטוען כאילו הוא מבקש לגרום לכוויתים להשקיע בישראל, ומצטטים אותו כאשר הוא מדבר באופן מעורפל לחלוטין על טיב ההשקעות שהוא מתכנן בישראל.

מישפט אופייני המבהיר עד כמה אין כוונותיו רציניות, התפרסם בהארץ, ב־22 באפריל 1982.

„הכוונה היא כי לונהרו תקים יחד עם חברות ממשלתיות ופרטיות בישראל חברות משותפות, הן בארץ והן חברות שישתתפו בפרויקטים שונים, ושתהיינה מעורבות בתוכניות של טכנולוגיה מתקדמת בבריטניה."

עיתוי בלתי־מוצלח. בינתיים מתברר כי העיתוי שבו בחר ראולנד „הקטן" לחרגיל שלו היה בלתי־מוצלח ביותר מבחינת דעת־הקהל הבריטית. ראולנד והעיתונות הישראלית ידעו לספר על פגישות של המיליארדר עם ראשי התעשייה הצבאית הישראלית בדיוק כאשר זעמו הבריטים על הספקת נשק ישראלי לארגנטינה.

ככל הנראה החליט ראולנד בינתיים לרדת מהבמה העיתונאית ישראלית לגמרי. הכוויתים לא נבהלו. ואל ראולנד יהיה לחפש דרך אחרת כדי לרכוש בזול את מניותיהם.

נשק

מציון חצא תזרה

תת־מיקלע „עוזי" הוא צעצוע למבוגרים, הנמכר לכל דורש במאה אלף לירות.

„חנות־צעצועים למבוגרים" — כך מגדירה את עצמה חנות אדלמן בעיירה ויין, במדינת ניו־ג'רסי בארצות הברית.

במשך שיבעה ימים בשבוע יכולים האזרחים, החולפים בכביש הראשי, לקנות שם כובעי־טכסאס (49.95 דולר) מעילים לגברים ולנשים, כותונות קאובוי (7.99 עד 12.99 דולר), ובעיקר — אקדחים ורובים מכל הסוגים.

במודעת־ענק המציגה עשרות פריטים, שפירסמה החנות בעיתון מקומי, אחד משני הפריטים היקרים ביותר מוגדר כך: „עוזי, חצי־אוטומטי, קארבין חצי־אוטומטי, 9 מ"מ. החרב המודרנית של הכוחות המזויינים של ישראל. קומפאקטי, מהיר וניתן להחזקה בידיים בקלות. המחיר — 549.95 דולר."

כמודעה של „חנות הצעצועים"
למבוגרים בלבד

איל הנשק

יומן הפטנטים והמידגמים המופיע ברשומות מגלה לאן מועדות פניה של התעשיה הישראלית.

מתוך 400 בקשות לרישום פטנט, שהוגשו למישרד־הפטנטים בישראל בין מארס 1978 ופברואר 1981, כמעט רבע הן נוגעים לכלי־נשק שונים, לחומרי־נפץ ושיכלולים הקשורים לתעשיות הצבאיות.

מדי כמה חודשים מופיעה ברשומות רשימה מעודכנת. הרשימה האחרונה כוללת, בין השאר, פטנטים מאיימים כמו „מרעום הקשה קדמי עבור קליע מתפוצץ", „תוצר נפיץ, מקושר על־ידי שרף ומכיל מים", „נשק חם עם מחסנית הנית־נת לטעינה מחדש", „קליע מטיפוס חץ בעל סנפירים", „התקן ביטחון למערכת ההדק של רובה מטיפוס משאבת גז", „מחסנית תוף לרובה", ועוד עשרות פטנטים מסוג זה.

ביומן הפטנטים מופיעים גם פטנטים שאושרו, וגם ביניהם אפשר למצוא כלי־נשק רבים. אחד מהם הוא מעניין במיוחד: מכונת יריה אוטומטית רבת־קנים. ההמצאה, שהוגשה על־ידי שלמה רוזנצווייג מרמת־השרון על־ידי חברת זליג־סון את גבריאלי, מזכירה את הדג־מים הראשונים של מכונות היריה, מסוף המאה הקודמת.

הקטע על ה„עוזי"
קומפאקטי

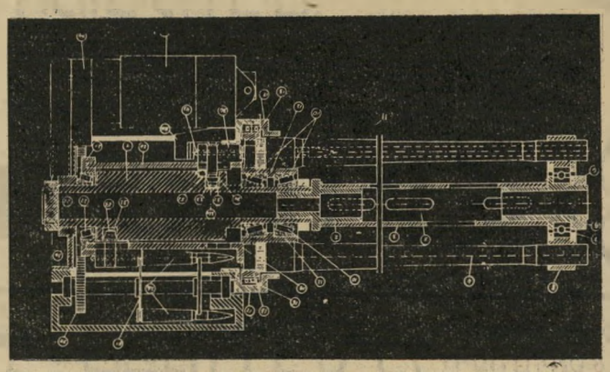

„מכונת־יריה אוטומטית רבת־קנים"
פטנט מאושר

הנגב

בקיעים בסביון של הדרום

תוך כדי דיון בבית־דין לעבודה נתגלו פרטים מרתקים על הנעשה בשכונת עומר.

לכאורה היה זה עוד דיון משעמם בבית־הדין האיזורי לעבודה בדרום, שדן בתביעת עובד שפוטר, זלמן קופל, נגד המועצה המקומית עומר. אך הדיון לא התרכז כלל בענייני הפיטורין אלא בסיפורים פיקנטיים על הנעשה במועצה המקומית.

עד־התביעה, אפרים שמע, שגם הוא פוטר והגיש על כך תביעה נפרדת בבית־הדין־לעבודה, סיפר כי סורגי חלון ושער ברזל, שאותם ראה בחצר המועצה, לא נמצאו שם אחרי ששבו העובדים מחופשה מרוכזת בפסח שעבר. לדבריו, אמר לו המחסנאי, שהסורגים והשער נלקחו להתקנה בביתו החדש של ראש־המועצה, בצלאל גבר. תוך כדי סיורו בישוב, הוא אכן הבחין בסורגים ובשער בביתו של גבר.

כשהתבקש שמע לדייק, הוא הודה כי אינו יכול לומר בביטחון מלא, כי אכן אלה הם אותם הסורגים, ואמר שהם היו דומים מאוד, ואילו הסורגים המקוריים, שהיו אמורים להיות מותקנים בגן־הילדים של עומר, לא הותקנו. זאת הוא ידע לומר בביטחון.

רשימה מנופחת. בהמשך העדות אישר שמע את דברי החובע, כי באחד הימים היתה פריצה אל מחסן המועצה. הוא סיפר שבנוכחותו אמר גבר למזכיר המועצה, דויד ברקי, כי „זו הזדמנות לקבל כסף מהביטוח ולנפח את הרשימה." אחרי דברים אלה הורה ברקי לשמע לקרוא אליו את המחסנאי. שמע קרא לו ובדרך אמר לו, שהוא מציע לו להיזהר, מכיוון שכוונתו של ברקי היא לנפח את רשימת התביעה מחברת הביטוח.

שמע סיפר כי ברקי הסביר למחסנאי, שבמחסן ישנם פריטים בלוריים, שאותם אפשר לצרף לרשימה שתוגש כתביעה לחברת־הביטוח. כמו כן העיד שמע, שלאחר סיום הכנת הרשימה, התבקש המחסנאי על־ידי ברקי להביא למישרדו את כל הפריטים המופיעים ברשימה והנמצאים במחסן.

שמע סיפר שיום אחד הוא ראה את המחסאני עם עובדים של המועצה עם חבילות של קפה, תה וסוכר. כל המיצרכים הוכנסו לארון־המיסמכים במישרדו של ברקי. „תמיד החזיקו מלאי ממיצרכים כאלה במישרדים, לצריכה שוטפת, אך מעולם לא הייתה זו כמות כה גדולה," סיפר העד.

העד שמע סיפר על היעלמם של שני מדי־צריכת מים. המחסנאי שב מחופשה וגילה ששני שעוני־מים חסרים במחסן. אחרי שחיפש ושאל בקשר להיעלמם את כל העובדים, כולל ראש־המועצה, אמר לשמע שהחליט לצרף את השעונים לרשימה.

שמע המשיך וסיפר שכעבור כמה ימים ראה את המחסנאי כשהוא מחטט בתיק־מיסמכים של עובד אחר. היה זה תיק של מיסמכי ציוד המים, שעליו הופקד עובד אחר, יוסף בוכובזה. המחסנאי הוציא מן התיק מיסמך בכתב ידו של ראש־המועצה, והראה אותו לשמע. היה זה מיסמך שהסביר את היעלמם של שני שעוני־המים.

אין ספק שהדיונים הבאים מבטיחים מידע מרתק לא פחות על מה שקורה בסביון של הנגב.